

گذر از خام فروشی و اقتصاد تک محصولی با
اقتصاد دانش بنیان

در ادامه بررسی سند چشم انداز توسعه در این شماره بند ۳۵ برنامه چهارم را بررسی می کنیم. متن این بند به این شرح است: " تلاش برای دستیابی به اقتصاد متنوع و متکی بر منابع دانش و آگاهی، سرمایه انسانی و فن آوری نوین." اقتصادهای دنیا هر قدر که بزرگ تر می شوند بر میزان تنوع محصولات شان نیز افزوده می شود و به عبارتی نسبت مستقیم میان تنوع محصولات یک کشور و قدرت اقتصادی آن کشور وجود دارد. لذا در دنیای امروز کشورها تلاش می کنند در تمام حوزه های استراتژیک و زمینه هایی که مزیت رقابتی دارند تولید کننده و صادر کننده باشند. اقتصاد مقاومتی نیز بر این اصل تاکید دارد که نباید منابع طبیعی و معدنی کشور به صورت خام فروخته شوند و عایدات کشور تنها از این حوزه با شد و باید به سمتی برویم که با تولید محصولات نهایی زنجیره تولید ارزش افزوده بیشتری برای کشور تولید کنیم.

این دقیقاً در مقابل و ضعیفی است که کشور تنها با فروش سرمایه های طبیعی مانند نفت خام و انرژی به یک کشور تک محصولی تبدیل شود و در زمینه های دیگر نیازمند واردات از کشورهای دیگر باشد. در چنین شرایطی ما نفت را می فروشیم و فرآورده های حاصل از نفت را ناچاراً چندین برابر قیمت می خریم که به اتلاف منابع کشور می انجامد و وابستگی و آسیب پذیری ایجاد می کند.

راه دستیابی به هدف تولید محصولات متنوع نیز ارتقا دانش، تکنولوژی و نیروی انسانی است. با ارتقاء این موارد اقتصاد کشور به این قدرت دست پیدا می کند که از مواد خام، محصولات پیشرفته و نهایی تولید کند و ضمن تامین نیازهای داخلی و صادرات آن به بازارهای جهانی، در عرصه بین المللی بر قدرت و تاثیرگذاری کشور می افزاید. لذا توسعه و حمایت از شرکت های دانش بنیان در این مسیر ضروری خواهد بود و این شرکت ها با استفاده از نیروی انسانی ماهر و تکنولوژی های پیشرو و صنعتی کردن دستاوردهای علمی زمینه رشد هر چه بیشتر اقتصادی را در حوزه های مختلف فراهم می آورند.

شکل گیری اقتصاد متنوع چند دستاورد مهم برای کشور دارد؛ نخست اینکه کشور به استقلال اقتصادی می رسد و حربه های دشمن از جمله تحریم به کلی بی اثر و خنثی خواهد شد. همچنین رونق اقتصادی و ایجاد اشتغال مولد از دیگر مزایای آن است. از دیگر نتایج شکل گیری چنین اقتصادی افزایش درآمدهای ارزی و افزایش درآمد سرانه کشور و افزایش اثرگذاری اقتصادی است.

خوشبختانه در سال های گذشته با توجه ویژه مقام معظم رهبری و رهنمودهای ایشان و تلاش محققان و تولیدکنندگان داخلی ما بسیاری از مرزهای دانش را پشت سر گذاشته ایم و در زمینه های مختلف صنعتی به خودکفایی دست یافته ایم تا جایی که غرب به رهبری آمریکا با به کار بردن تمام تلاش خود نتوانست ما را از حرکت باز دارد و بر خلاف جنگ تبلیغاتی موجود، آن طور که رسانه های خودشان اذعان دارند این آمریکا بود که به مذاکره با ما راغب است.